

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 20-02-2013
Αρ. Πρωτ.: 61

22 ΦΕΒ. 2013

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κουν.:

Βουλευτή κα Έλενα Ράπτη
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 6287/24-01-2013

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 6287/24-01-2013 Ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων τη Βουλευτής κα Έλενα Ράπτη, με θέμα «Ενίσχυση του εθνικού νομικού πλαισίου για την παιδική κακοποίηση» σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σταν Ποινικό Κώδικα (εφεξής Π.Κ.) περιλαμβάνεται σειρά διατάξεων για την καταπολέμηση του φαινομένου της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, ήτοι: άρθρο 342 Π.Κ περί κατάχρησης ανηλίκων σε ασέλγεια, άρθρο 343 στοιχ. β) Π.Κ περί ασέλγειας με κατάχρηση εξουσίας σε παιδαγωγικά ιδρύματα, άρθρο 345 Π.Κ περί αιμομιξίας, άρθρο 346 Π.Κ περί ασέλγειας μεταξύ συγγενών, άρθρο 347 παρ. 1 στοιχ. β) Π.Κ περί ασέλγειας παρά φύση από ενήλικο με αποπλάνηση ανηλίκου, άρθρο 348 παρ. 3 Π.Κ. περί διευκόλυνσης ακολασίας άλλων, άρθρο 348Α περί πορνογραφίας ανηλίκων, άρθρο 349 παρ. 1 και 2 Π.Κ περί μαστροπείας ανηλίκου, άρθρο 351 παρ. 4 περί σωματεμπορίας ανηλίκου, άρθρο 351Α Π.Κ περί ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, άρθρο 353 παρ. 2 εδ. β' Π.Κ περί πρόκλησης σκανδάλου με ακόλαστες πράξεις ενώπιον ανηλίκου και άρθρο 360 Π.Κ περί παραμέλησης εποπτείας ανηλίκου.

Ειδικότερα, σχετικά με την ολοένα αυξανόμενη κυκλοφορία και προβολή υλικού παιδικής πορνογραφίας κυρίως μέσω του διαδικτύου, έχουν αναληφθεί και υιοθετηθεί μια σειρά δράσεων και νομοθετικών πρωτοβουλιών, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο του Συμβουλίου της Ευρώπης και Διεθνών Οργανισμών, που συμβάλλουν σημαντικά στην αντιμετώπιση του φαινομένου:

Αναλυτικότερα, και όσον αφορά:

Α) Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο από πλευράς εσωτερικής νομοθεσίας

- Με το ν. 2101/1992 (ΦΕΚ. Α' 192-2.12.1992) η χώρα μας κύρωσε τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, όπου προβλέπεται ότι τα συμβαλλόμενα κράτη παίρνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εμποδίσουν τη γενετήσια εκμετάλλευση των παιδιών για την παραγωγή θεαμάτων ή υλικού πορνογραφικού χαρακτήρα.

- Με το ν. 3625/2007 (ΦΕΚ. Α' 290-24.12.2007) η χώρα μας κύρωσε «το Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την εμπορία ποιδιών, την παιδική πορνεία και παιδική πορνογραφία και άλλες διατάξεις». Σημειώνεται ότι με τον ανωτέρω νόμο ενσωματώθηκε στην εθνική μας νομοθεσία και η Απόφαση Πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου της ΕΕ της 22/12/2003 για την καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας.

Ειδικότερα, με τον ως άνω νόμο αντικαταστάθηκε το άρθρο 348Α Π.Κ. περί «πορνογραφίας ανηλίκων» (το οποίο είχε αρχικά προστεθεί με το ν. 3064/2002 (ΦΕΚ.Α 248/15.10.2002) για την εμπορία ανθρώπων) και το οποίο τροποποιήθηκε περαιτέρω με το ν. 3727/2008 (ΦΕΚ Α

257/18.12.2008), σύμφωνα με την παρ. 2 του οποίου η εκ προθέσεως παραγωγή, η με οιονδήποτε τρόπο διάθεση ή προμήθεια υλικού παιδικής πορνογραφίας, αλλά και η διάδοση πληροφοριών σχετικά με την τέλεση των προαναφερθεισών πράξεων δια συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή ή με τη χρήση διαδικτύου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως τριακοσίων χιλιάδων ευρώ. Σημειώνεται επίσης ότι, σύμφωνα με την παρ. 4 του ιδίου ως άνω άρθρου, οι προαναφερθείσες πράξεις τιμωρούνται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ, αν τελέστηκαν κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή αν η παραγωγή του υλικού της παιδικής πορνογραφίας συνδέεται με την εκμετάλλευση της ανάγκης, της ψυχικής ή της διανοητικής ασθένειας ή σωματικής δυσλειτουργίας του ανηλίκου, την άσκηση ή απειλή χρήσης βίας ανηλίκου ή με τη χρησιμοποίηση ανηλίκου που δεν έχει συμπληρώσει το 15^ο έτος..

- Περαιτέρω, στο άρθρο 187 παρ. 1 Π.Κ. περί «εγκληματικής οργάνωσης», όπως ισχύει μετά και από την τελευταία τροποποίησή του με το ν. 3875/2010 (ΦΕΚ Α 158/20.9.2010), προβλέπεται ότι όποιος συγκροτεί ή εντάσσεται ως μέλος σε δομημένη και με διαρκή δράση ομάδα από τρία ή περισσότερα πρόσωπα (οργάνωση) που επιδιώκει τη διάπραξη περισσότερων κακουργημάτων, μεταξύ αυτών και των κακουργημάτων που προβλέπονται στο προαναφερθέν άρθρο 348Α Π.Κ. περί «πορνογραφίας ανηλίκων» τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

-Με την ν. 3727/2008 (ΦΕΚ. Α' 257-18.12.2008) «Κύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των παιδιών κατά της γενετήσιας εκμετάλλευσης και κακοποίησης, μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και την αποσυμφόρηση των καταστημάτων κράτησης και άλλων διατάξεων» προστέθηκαν στο άρθρο 337 Π.Κ. περί «προσβολής της γενετήσιας αξιοπρέπειας» παράγραφοι 3 και 4, κατά τις οποίες ενήλικος, ο οποίος μέσω διαδικτύου ή άλλου μέσου επικοινωνίας, αποκτά επαφή με πρόσωπο που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη ή εμφανίζεται ως ανήλικο κάτω των δεκαπέντε ετών και με χειρονομίες ή προτάσεις ασελγείς προσβάλλει την αξιοπρέπειά του στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών ή ενός έτους αντίστοιχα και αν η πράξη τελείται κατά συνήθεια ή αν επακολούθησε συνάντηση, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών.

- Περαιτέρω, σε εθνικό επίπεδο, ο ν. 3500/2006 «Για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας» αποτελεί ένα πρόσθετο θεσμικό εργαλείο για τη χώρα μας ενάντια στην παιδική κακοποίηση, καθώς η βία μέσα στην οικογένεια πλήττει στην πράξη κυρίως τις γυναίκες και τα ανήλικα παιδιά, προβλέπει δε αυστηρότερες ποινές για τους δράστες.

- Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι από το έτος 2003, ο Συνήγορος του Παιδιού δραστηριοποιείται για την προάσπιση και προαγωγή των δικαιωμάτων των παιδιών, όπως αυτά διατυπώνονται στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

B) Τις υπό ενσωμάτωση νομικές πρωτοβουλίες

Καταρχάς επισημαίνεται ότι εξεδόθη η «Οδηγία 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου», καθώς και η «Οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της Α-Π 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου», για την ενσωμάτωση των οποίων κινείται η διαδικασία σύστασης ειδικής νομοπαρασκευαστικής επιτροπής.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μετείχε ενεργά με προτάσεις και θέσεις επί του συνόλου των θεμάτων που ανέκυψαν κατά τη διάρκεια των σχετικών διαπραγματεύσεων, τόσο υπό την μορφή γενικών παρατηρήσεων όσο και υπό την μορφή παρατηρήσεων σε επιμέρους άρθρα της εν λόγω πρότασης Οδηγίας.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα σε επίπεδο ΕΕ, το φαινόμενο αντιμετωπίζόταν μερικώς και με άλλες νομοθετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ: π.χ. από την Απόφαση 2000/375/ΔΕΥ του

Συμβουλίου της ΕΕ της 29/5/2000 για την καταπολέμηση της παιδικής πορνογραφίας στο Ίντερνετ, την Απόφαση πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ της 13/6/2002 για το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των Κ-Μ (η οποία ενσωματώθηκε με τον ν. 3251/2004), την Απόφαση πλαίσιο 2002/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24/2/2005 για τις επιθέσεις κατά των συστημάτων πληροφοριών (η οποία θα αντικατασταθεί από νέα πρόταση Οδηγίας) και η απόφαση αριθ. 854/2005/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11/5/2005 σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς κοινοτικού προγράμματος για προαγωγή ασφαλέστερης χρήσης του Ίντερνετ και νέων επιγραμμικών τεχνολογιών.

Τέλος, έχει παραδοθεί σχέδιο νόμου από Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, για την κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο και του Προσθέτου Πρωτοκόλλου της, σχετικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσεως, που διαπράττονται μέσω συστημάτων υπολογιστών. Ήδη εξετάζεται η προώθηση του ως άνω κυρωτικού σχεδίου νόμου προς ψήφιση στη Βουλή των Ελλήνων.

Γ) Συμπετοχή Ελλάδας σε ευρωπαϊκά και διεθνή θεσμικά όργανα

Η γύρα μας, ως μέλος της Ε.Ε. και άλλων διεθνών οργανισμών, όπως ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, η UNESCO, η UNICEF, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (υπό το πρίσμα του οποίου το φαινόμενο της βίας κατά των παιδιών ανάγεται σε πρόβλημα δημόσιας υγείας), συμμετέχει σε δράσεις και νομοθετικές πρωτοβουλίες (όπως έχουν προαναφερθεί), που στόχο έχουν την προάσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών και ιδιαίτερα την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στην πρόσφατη δράση που έχει αναλάβει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αφορά στην κοινή ανάληψη πρωτοβουλίας μεταξύ Ε.Ε. και Η.Π.Α. για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών στο διαδίκτυο, της επονομαζόμενης «Παγκόσμιας Συμμαχίας (Global Alliance) κατά της παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης στον ψηφιακό χώρο». Σκοπός της πρωτοβουλίας αυτής είναι η δέσμευση χωρών σε παγκόσμιο επίπεδο να αναλάβουν ενεργητική δράση για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών on line. Συγκεκριμένα, τίθενται 4 στόχοι που συμπληρώνονται από ένα κατάλογο δράσεων σε λειτουργικό, τεχνικό και νομοθετικό επίπεδο που θα μπορούσαν να αναληφθούν κατά τη διακριτική ευχέρεια των κρατών που συμμετέχουν στη Συμμαχία, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο.

Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της Ε.Ε. που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΔΕΥ) της 7-8.06.2010 για τη διαμόρφωση μίας κοινής βάσης για την Παγκόσμια Συμμαχία (Global Alliance) κατά της παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης στον ψηφιακό χώρο, νιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο Υπουργών μεταξύ της Ε.Ε. και Η.Π.Α. της 20-21.06.2012. Περαιτέρω, στις 05.12.2012 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες Διάσκεψη σε Υπουργικό επίπεδο σχετικά με την ως άνω πρωτοβουλία, που κατέληξε σε Διακήρυξη των Υπουργών ΔΕΥ της Ε.Ε. για την νιοθέτηση και υποστήριξή της, καθώς και στον καθορισμό κατευθυντήριων αρχών για ληφθείσες από πλευράς των Κ-Μ δράσεων καταπολέμησης του φαινομένου της παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης μέσω διαδικτύου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΟΥΠΑΚΙΩΤΗΣ

Ελληνική Δικαίου
Επιτροπή Επιστημόνων

Ε. Γαβάνα

Ακριβές αντίγραφο
Για το Γραετίο Υπουργού